

Mededelingenbrief 23 januari 2024

Mededelingen

Provincie Gelderland

Definitief

woensdag 24 januari 2024

Bezoekadres: Markt 11, 6811 CG ARNHEM

Postadres: Postbus 9090, 6800 GX ARNHEM

Telefoon: (026) 3599480

E-mail: post@gelderland.nl

Website: www.gelderland.nl

provincie

Gelderland

Mededelingen

Ambitie 1 | Bestuur en weerbaarheid

Thema Sterk bestuur en toezicht

Gemeente Ermelo en de interventieladder

Wij hebben u toegezegd u te informeren over het verzoek van twee inwoners om in de plaats te treden bij de gemeente Ermelo en de interventieladder toe te lichten.

De inwoners vragen in de plaats te treden bij de gemeente Ermelo in verband met het verwaarlozen van haar taak ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij de eendenslachterij Tomassen Duck-to te Ermelo. Vervolgens is namens een andere inwoner uit Ermelo een brief gestuurd met diverse bijlagen die de eerder ingebrachte klachten over de gemeente onderschrijft en het eerdere verzoek ondersteunt. We zijn vanuit onze rol als interbestuurlijk toezichthouder in het verleden al eerder betrokken geweest bij dit dossier. Hoewel we op formele gronden het verzoek afwijzen, is er volgens ons aanleiding om de gang van zaken rondom het bedrijf Tomassen Duck-to en het handelen van de gemeente Ermelo te onderzoeken. We hebben daarom besloten conform het Algemeen beleidskader indeplaatsstelling bij taakverwaarlozing om onze interventieladder toe te passen en met de gemeente Ermelo ambtelijk in gesprek te gaan. Dit is de 2e stap van onze interventieladder.

Onze bestuurlijke interventieladder staat beschreven in de bijlage van ons uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht. Uitgangspunt is dat een besluit tot indeplaatsstelling niet wordt genomen, zonder dat het bevoegde bestuursorgaan zelf in de gelegenheid is gesteld om te handelen. Hieronder staan de stappen uit onze interventieladder. Meer informatie vindt u op Interbestuurlijk toezicht ([gelderland.nl](https://www.gelderland.nl)) waar ook ons uitvoeringsprogramma Interbestuurlijk Toezicht staat.

Stap 1: Signaleren

Toezicht begint met het signaleren van mogelijke misstanden. Er zijn diverse manieren waarop een toezichthouder hierop geattendeerd kan worden, bijvoorbeeld door eigen onderzoek en een risicoanalyse op basis van openbare informatie, gegevens die de toezichthouder ontvangt van inwoners of door berichten in de media.

Stap 2: Informatie opvragen en valideren

Nadat bij de toezichthouder het vermoeden is ontstaan dat sprake is van een misstand kan informatie worden opgevraagd bij het betrokken bestuursorgaan, bijvoorbeeld via een ambtelijk gesprek.

Stap 3: Actief toezicht

Nadat de toezichthouder geconstateerd heeft dat er grond bestaat voor een interventie, maakt het afspraken met de toezichtontvanger (lokale overheid) over te nemen acties en termijnen.

Stap 4: Vooraankondiging van juridische interventie

Voordat de toezichthouder definitief besluit tot een juridische interventie, krijgt de toezichtontvanger een vooraankondiging van de geplande interventie. Hierin wordt in grote lijnen aangegeven welke taak niet of niet naar behoren wordt uitgevoerd, waarom tot juridische interventie wordt overgegaan en wat de consequenties zijn van een besluit tot indeplaatsstelling.

Stap 5: Besluit tot indeplaatsstelling

Wanneer het bestuurlijk overleg niet leidt tot overeenstemming tussen de toezichthouder en de toezichtontvanger, neemt de toezichthouder een besluit tot indeplaatsstelling. Dit besluit impliceert dat, wanneer de toezichtontvanger niet binnen de gestelde termijn de voorgeschreven maatregelen heeft genomen, de toezichthouder die maatregelen zal nemen op kosten van de betrokken provincie of gemeente (of andere lokale of regionale overheden).

Stap 6: Sanctie indeplaatsstelling

Wanneer de termijn van de formele waarschuwingsfase is verstreken en de toezichtontvanger niet zelf aan zijn medebewindverplichting(en) heeft voldaan, gaat de toezichthouder in beginsel over tot feitelijke indeplaatsstelling. Dat betekent dat alle maatregelen die genomen moeten worden om de gevorderde taak uit te voeren, worden genomen door de toezichthouder.

Thema Buitenlandse betrekkingen en lobby

Interreg VI A Deutschland - Nederland

Provincie Gelderland neemt deel in het EU programma **Interreg VI A Deutschland-Nederland 2021-2027**.

Samen met 7 provincies, 4 Euregio's en 3 ministeries worden met cofinanciering van de partners en de eigen bijdrages uit de projecten EU middelen ingezet in grensoverschrijdende innovatieve projecten met Duitse en Nederlandse projectpartners. Voor deze periode VI (2021-2027) wordt vanuit Brussel € 225 miljoen ter beschikking gesteld voor Nederlands/Duitse projecten in het grensgebied. Samen met de regionale cofinanciering komt dit neer op een bedrag van bijna een 0,5 miljard aan beschikbare middelen voor Ned/Duitse projecten.

Ook afgelopen maanden zijn er in de stuurgroepen weer 14 nieuwe projecten met Gelderse partners goedgekeurd. Hiermee komt het totaal van deelname uit Gelderland op 29 projecten met een totaal aan budgetvolume van bijna 100 miljoen.

Deze nieuwe projecten hebben betrekking op:

- *Cultuur & Erfgoed/Overig (1)*
- *Circulaire economie (1)*
- *Health (4)*
- *Energie en Klimaat (3)*
- *Media/Overig (1)*
- *HTSM/Digitalisering (4)*.

Hieronder een beschrijving van enkele van deze nieuwe projecten.

Bionanogel

Het zorgstelsel in het grensgebied kent diverse uitdagingen. Met de resultaten van dit project wil een consortium van 5 mkb-bedrijven en 2 universitaire ziekenhuizen producten ontwikkelen voor drie veel voorkomende en gerelateerde aandoeningen: chronische bijholteontsteking, blaaspijnsyndroom en stress-urine-incontinentie. Voor deze aandoeningen bestaan oplossingen, te weten orale medicatie, die slechts voor een korte tijd werken. Wanneer dit niet werkt, moet er een invasieve operatie uitgevoerd worden waarvoor

ziekenhuisopnames en langdurige spoelingen nodig zijn. De jaarlijkse gerelateerde zorgkosten bedragen in Nederland en Duitsland vele tientallen tot honderden miljoenen euro's. Het doel van dit project is om een hydrogel te ontwikkelen welke medicijnen (corticosteroiden en pijnbestrijders) kan dragen en over enkele weken kan afgeven.

Met onder andere Radboud UMC als partner en West-Fälische Wilhelmsuniversiteit Münster.

Totaalprojectvolume € 3.067.244,-, EFRO € 1.292.569,-, Gelderse cofinanciering € 102.654,-.

Trechterbekercultuur

Het consortium bestaande uit de Provincies Overijssel en -Gelderland, het Landschaftsverband Westfalen-Lippe (LWL) en de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) wil de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van gezamenlijk cultureel erfgoed verbeteren en dit inzetten om burger en publiek bewust te maken van de gemeenschappelijke cultuur en identiteit in de grensregio. De Trechterbekercultuur (TRB, 4000-2700 v. Chr.) leent zich bij uitstek als voorbeeldthema hiervoor. Markante uitingvormen daarvan zijn o.a. de karakteristieke Trechterbekers en de welbekende Hunebedden. De streek gevormd door de Provincies Overijssel, Gelderland en de LWL kenmerkt zich nu als grensstreek, maar bevond zich toen ook aan de grens van het TRB-verspreidingsgebied.

Totaalprojectvolume € 576.403,- EFRO € 290.415,-, Gelderse cofinanciering totaal € 24.510,-.

Open Grensland

Hoofddoel is dat Duitse en Nederlandse burgers woonachtig in de grensregio voorzien worden van meer, relevanter en voor eenieder toegankelijk nieuws uit de eigen grensregio. Door samenwerking van Duitse en Nederlandse media wordt lokale journalistiek in de grensregio verstevigd, zal er actief content worden gemaakt en uitgewisseld én worden thema's die grensregio's kenmerken belicht. Burgers geven aan behoefte te hebben aan grensoverschrijdend nieuws en dit project gaat daarin voorzien door een bundeling van journalistieke kracht én bereik. Gedurende de projecttijd wordt beoogd ruim 3500 grensoverschrijdende publicaties te verzorgen. De projectpartners bereiken een wekelijks online totaalbereik van 1.053.832 mensen en bereiken via de gedrukte media een oplage 590.090 huishoudens.

Met Regio Achterhoek en Regionale Streekomroep Midden Gelderland.

Totaalprojectvolume € 1.781.714,- EFRO € 623.600,-, Gelderse cofinanciering € 89.996,-.

Bridge

Het doel is om hiaten in de voorziening van resources en diensten te verkleinen en tegelijkertijd verspilling door duplicatie van resources en onnodige transportkosten te minimaliseren. Door resourcepooling kunnen ziekenhuizen in de Duits-Nederlandse grensregio in geval van plotselinge nood snel over de benodigde resources beschikken zonder dat ze deze hoeven op te slaan. Voor patiënten betekent dit kortere afstanden en snellere toegang tot gespecialiseerde zorg. Momenteel vindt er in de regio al grensoverschrijdende uitwisseling plaats met betrekking tot helikopters en ambulances, spoedeisende hulp en acute pediatrische zorg. Deze projecten zijn afzonderlijk georganiseerd en de samenwerking is gebaseerd op individuele overeenkomsten. Deze projecten ervaren ook enorme administratieve lasten. BRIDGE identificeert mogelijkheden voor gecoördineerde grensoverschrijdende resourcepooling, ontwikkelt en implementeert een digitaal platform om dit te vergemakkelijken en levert input voor relevante beleidsbeslissingen.

Met onder andere NovioQ uit Nijmegen en Bureau Acute Zorg Euregio.

Totaalprojectvolume € 2.097.616,-, EFRO € 1.048.142,- Gelderse cofinanciering € 113.827,-.

Excel

Batterijopslag kan belasting van het elektriciteitsnet verlagen en de zelfconsumptie (in combinatie met lokale opwek) drastisch verhogen door het verschil in vraag en aanbod van elektriciteit te bufferen. De grootste uitdagingen voor batterijen zijn: • De beschikbaarheid van grondstoffen. • De kosten van elektriciteitsopslag en een lange levensduur. • Veiligheid en toepasbaarheid bijv. in de gebouwde omgeving. • Recyclebaarheid en circulaire toepassing van grondstoffen. Huidige herlaadbare batterijen maken doorgaans gebruik van Li-ion cellen. Deze cellen kunnen ontvlammen en giftige gassen uitstoten. Bovendien is de winning van lithium een vervuילend proces waar veel water bij verbruikt wordt. Exergy Storage ontwikkelde een nieuwe batterijtechnologie, gebaseerd op veelvoorkomende & goedkope grondstoffen zoals steenzout, (recycled) aluminium en ijzer. Deze technologie met een lange levensduur biedt uitzicht op uitzonderlijk lage kosten om elektriciteit op te slaan en bij relatief lage productiekosten. De technologie is tevens geschikt om gesloten materiaalkringlopen te realiseren. De projectdoelstelling: het opschalen naar industriële schaal van de batterij technologie voor bouwen van prototypen en ter voorbereiding van pilot opschaling.

Met onder andere Exergy Storage b.v. Stanstechniek uit Gaanderen.

Totaalprojectvolume € 3.275.587,- EFRO € 1.224.424,- Gelderse cofinanciering 104.950,-.

De andere goedgekeurde projecten betreffen:

Medcam AI (artificial intelligence), thema Health; AI gebaseerde thermografische diagnose bij diabetes; met onder andere Radboud UMC.

Totaalbudget € 2.807.213,- EFRO € 1.079.592,- en Gelderland € 55.102,-

Susucoats, thema High Tech: verduurzaming op het terrein van oppervlaktecoatings. Met een open gedeelte voor deelname.

Totaalbudget € 5.064.738,- EFRO € 2.092.624,- en Gelderland € 8.740,-

Imagination, thema Health. Onderzoek en vernieuwing behandeling van gliomen met behulp van kunstmatige intelligentie.

Totaalbudget 770.927,- EFRO € 355.541,- en Gelderland €76.401,-

Pijn in Eemsdollar Regio thema Health met Pijnpatiënten1stem. Effectieve preventie bij chronische pijn.

Totaalbudget € 2.562.808,- EFRO € 1.293.401,- en Gelderland € 2.140,-

Create thema Energie/klimaat met Stichting KIEMT. Energetisch gebruik van organisch sterk verontreinigd afvalwater van de industrie.

Totaalbudget € 1.644.019,- EFRO € 691.585,- en Gelderland € 5.947,-

MNM thema High Tech/versterken MKB met Oost.nl. Bieden van flexibele productietechnologieën voor MKB.

Totaalbudget € 7.022.315,- EFRO € 2.895.726,- en Gelderland € 107.280,-.

INNOLOOP thema High Tech/versterken MKB met Oost.nl. Technologieoverdracht en het bevorderen van grensoverschTotaalbudget €4.987.435,- EFRO €2.188.918,- en Gelderland € 32.044,-

Biconet thema Circulaire economie met Stichting Grondstoffen. Ondersteunen van het MKB bij het gebruik van AI om

hun bestaande bedrijven te moderniseren om ze duurzamer te maken en hun CO2-voetafdruk te verbeteren. treft technologieoverdracht.

Totaalbudget € 6.904.454,- EFRO € 2.936.265,- en Gelderland € 37.943,-

Future Beeing thema Energie/Klimaat met open gedeelte. Betreft het bevorderen van maatregelen voor klimaatverandering.

Totaalbudget € 6.996.531,0 EFRO € 2.806.175,- en Gelderland € 13.266,-

Ambitie 2 | Vitaal platteland

Thema Biodiversiteit en natuur

Informereren Provinciale Staten over afkomen van latente ruimte

In de PS-vergadering van de behandeling van de begroting van 8 november heeft gedeputeerde Ans Mol naar aanleiding van een ingediende motie aangegeven dat we bezig zijn met beleid te formuleren over het afkomen van latente ruimte in welke specifieke gevallen we dat wel willen doen en welke niet en daarin zegt ze ook toe uw staten daarover te informeren.

Er wordt gewerkt aan een voorstel om Wnb-vergunningen in te trekken van slapende en gestaakte bedrijven. Daarnaast wordt verkend om bij een nieuwe aanvraag voor een Wnb-vergunning, de natuurtoestemming af te stemmen op de milieu, Wabo of omgevingsvergunning en daarmee geen latente ruimte meer te vergunnen. Zodra we hierover een besluit hebben genomen zullen we uw Staten over deze ontwikkelingen informeren.

Ambitie 3 | Cultuur en Maatschappij

Thema Sport

Uniek talentcentrum in Gelderland voor visueel beperkte sporters

Het eerste Multi Talent Centrum (MTC) voor visueel beperkte sporters in Nederland is met een open dag op 16 december in Gemeente Apeldoorn feestelijk geopend door gedeputeerde Helga Witjes en directeur Dos Engelaar van Gehandicaptensport Nederland. Deskundige trainers bieden hier training en ondersteuning aan talentvolle sporters, zodat zij zich kunnen ontwikkelen op nationaal en internationaal niveau. Aan sporters met een visuele beperking wordt op dit moment blindenjudo aangeboden door voormalig topjudoka en bondscoach VI-judo Daniëlle Gommers-Vriezema. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor goalball trainingen en Blindenvoetbal in volle gang. Streven is dat er juli 2026 minstens vijf VI-sporten kunnen worden beoefend.

Gezamenlijk initiatief

Het MTC Apeldoorn is een initiatief van de Gelderse Sport Federatie, Gehandicaptensport Nederland en Topsport Gelderland, ondersteund door provincie Gelderland. Het plan is ontstaan na een verkenning waarin gesprekken zijn gevoerd met sportbonden, sport-coaches, oud-paralympiërs en revalidatiecentra. Hieruit werd duidelijk dat aan de hand van een doelgroepgerichte aanpak in Gelderland een kansrijke sportomgeving voor sporters met een visuele beperking kon worden gecreëerd. Dit MTC wordt uitgevoerd vanuit het programma Zichtbaar Sportief van Gehandicaptensport Nederland.

Alles uit jezelf halen

Het MTC is een mooi voorbeeld hoe door samenwerking iets gedaan kan worden aan de sportdeelname van sporters met een visuele beperking. In dit geval talentvolle sporters. Ook blinde of slechtziende sporters kunnen namelijk proberen alles uit zichzelf te halen. Daarbij zullen ze verschillende belemmeringen ondervinden. Tot nu toe waren er voor (talentvolle) sporters met een visuele beperking nauwelijks specifieke sportprogramma's opgezet. Met het MTC komt daar nu verandering in! Belangrijk is dat er deskundige trainers en begeleiders worden aangetrokken die de doelgroep goed aanvoelen. Het zou mooi zijn als de talenten die hier nu kunnen sporten, straks medailles winnen tijdens de Paralympische Spelen in 2028. Meer achtergrondinformatie vindt u in onze nieuwsbrief Gelderland Leeft.

Ambitie 6 | Ruimte en wonen

Thema Regio

Stand van zaken uitvoeren motie 23M106 over beëindigen subsidie aan WFCE

Op 20 december j.l. namen uw Staten de motie 'Streep door World Food Centre Experience' (BBB e.a.) met nummer 23M106 aan. GS zijn overgegaan tot uitvoering van deze motie. Daartoe heeft gedeputeerde Drenth op maandag 8 januari jl. (direct na het kerstreces) namens GS bestuurlijk overleg gehad met de gemeente Ede. De gemeente Ede heeft aangegeven erg teleurgesteld te zijn over de motie. Ede is niet voornemens om het financiële tekort dat ontstaat door het beëindigen van de provinciale subsidie voor haar rekening te nemen, om zo zelf als gemeente alsnog te investeren in de realisatie van de Experience.

Over het beëindigen van de subsidie is met de gemeente Ede afgesproken dit gezamenlijk, zorgvuldig en voortvarend af te wikkelen. Het college van B&W van Ede heeft de gemeenteraad bijgepraat op donderdag 11 januari jl. Wethouder Van der Beek heeft daarbij – net als in het bovengenoemd bestuurlijk overleg van 8 januari jl. - aangegeven dat met het wegvallen van de Experience er een probleem ontstaat voor Ede bij het realiseren van haar ambities op het kazerneterrein (en omgeving): met het wegvallen van de Experience vervalt de beoogde 'aanjager' in de gebiedsontwikkeling. De gemeente (en regio Foodvalley) staan de komende jaren voor de opgave van het maken van een schaa sprong (o.a. toegelicht in het regioarrangement Regio Foodvalley en het Ruimtelijk Voorstel Gelderland). Daarbij horen naast de bouw van woningen ook (maatschappelijke) voorzieningen en werkgelegenheid bij die het (economisch) profiel van Ede en de regio Foodvalley versterken. Het college van Ede heeft de vraag gesteld in hoeverre de provincie Gelderland nog partner wil zijn in deze ambities. Hierover blijven wij bestuurlijk in gesprek met de gemeente Ede.

Op 12 januari jl. hebben wij ambtelijk aan de stichting een brief gestuurd waarin het voornemen van GS om de subsidie af te wikkelen is bevestigd, en waarin de stichting wordt opgeroepen vanaf nu geen nieuwe financiële verplichtingen aan te gaan en haar (organisatie) kosten te beperken tot hetgeen wat nodig is voor een goede afwikkeling. De stichting is verzocht haar medewerking te verlenen door informatie aan te leveren die nodig is voor het beëindigen van de subsidie. We verwachten dat GS in februari een voorgenomen besluit tot beëindiging van de subsidie kan nemen (vaststellingbeschikking), waarna een periode van 2 weken volgt waarin betrokken in de gelegenheid worden gesteld een zienswijze in te dienen. Na het verzenden van de definitieve subsidie vaststelling volgt een periode van 6 weken waarbinnen bezwaar op ons besluit kan worden aangetekend. Na deze 6 weken is ons besluit definitief.

Op 16 januari hebben GS en PS een brief ontvangen van de beoogd exploitant, waarin ze GS en PS vragen het besluit over beëindigen van de subsidie te heroverwegen. Ook wordt erop gewezen dat er reeds afspraken zijn gemaakt met financiële verplichtingen. Gevraagd wordt daar rekening mee te houden. GS zal de brief bestuderen en betrekken bij de afwikkeling van de subsidie.

Wij informeren uw Staten over de afwikkeling en het uiteindelijk resterende bedrag van de toegekende provinciale subsidie dat op het einde uiteindelijk overblijft. Ook werken wij aan de beantwoording van de schriftelijke Statenvragen (PS2023-1244) die zijn gesteld door Statenlid Polinder (SGP). Wij zijn voornemens om deze te beantwoorden voor eind februari.

Thema Ruimte

Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD)

Op 12 januari hebben ambtenaren van het ministerie van Defensie op verzoek van de provincie een toelichting gegeven aan Gelderse gemeentebestuurders en ons college (in de persoon van gedeputeerde Drenth) op het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD). Het NPRD brengt de ruimte in beeld die de krijgsmacht nodig heeft om haar hoofdtaken uit te voeren. Het gaat hierbij niet alleen om meer fysieke ruimte, maar ook om meer milieuruimte op bestaande defensielocaties. Bij 16 van de in totaal 57 behoeften met een ruimtevraag in het NPRD ziet defensie mogelijkheden in Gelderland. Ondanks verschillen in aard en grootte, zal de impact van deze plannen op Gelderland groot zijn.

De aanleiding voor de bijeenkomst is dat de notitie Reikwijdte en Detailniveau van het NPRD op 15 december vastgesteld in de Ministerraad. In de notitie reikwijdte en detailniveau staat welke activiteiten van defensie worden onderzocht en hoe dat onderzoek plaatsvindt. Het is mogelijk om tot maandag 12 februari 2024 met een zienswijze te komen. Als provincie willen we met gemeenten optrekken en een gezamenlijke zienswijze formuleren op de plannen van defensie.

Ons college is partner voor zowel Gelderse gemeenten als Defensie. Wij staan positief tegenover de aanwezigheid van defensie in Gelderland als krijgsmacht, werkgever en terreinbeheerder. Tegelijkertijd staan wij in Gelderland, gemeenten én provincie, voor grote opgaven (zoals op het gebied van woningbouw, energie, etc.) die ook veel ruimte vragen. De combinatie van de ruimtevraag van defensie en van de Gelderse opgaven biedt uitdagingen én kansen. Wij hopen samen met gemeenten te komen tot een positieve samenwerking met Defensie in de verdere uitwerkingen van het NPRD.

Richting de Gelderse gemeenten hebben wij aangeboden gezamenlijk op te trekken in het verdere proces; in eerste instantie richting die datum van 12 februari maar ook daarna in de verdere uitwerking van de plannen. Dit alles werd zeer gewaardeerd door de aanwezige gemeenten. Wij zullen uw staten in kennis stellen van de zienswijze die we als GS – in afstemming met de Gelderse gemeenten - gaan indienen en houden u bijtijds op de hoogte van relevante ontwikkelingen.

Bericht van de CdK

In het provinciaal plan van de Provinciale Regietafel Migratie & Integratie Gelderland (PRT) zijn de afspraken opgenomen, die colleges van B&W, gedeputeerde staten en het COA aan de PRT hebben gemaakt over de verdeling en realisatie van de asielopgaven en over inzet die zij hierop in de komende periode willen plegen.

In mijn rol als Rijksorgaan ben ik voorzitter van de PRT. In die rol heb het Gelderse plan op 24 januari aan staatssecretaris Van der Burg (J&V) aangeboden. Hierbij bied ik u het plan ter kennis name aan (zie 4 bijlagen).